

In izteza roke predse in posluša, čuti vsak dih v ozračju . . .
Poklekne, tečejo mu solze, iz prsi mu privre plač, radost mu razjasni
obličje in šepeče, a težko mu gredo besede, ko plače skrivnostne
molitve :

„O pojdeš nekoč ti
moj duh na svečanost
za muke, življenja bridkosti!
Zvonovi v Varšavi
so posli radosti . . .
Zdravstvuj — Jutranjica — svo-bo-de — —,
Za ta-bo — re-šit-ve — Soln-ce . . .“

*

Takšna je „Listopadova noč“ Wyspiańskiego. Mislim, da sem na ta način najlaže pojasnil svoje trditve in izreke o delih Wyspiańskiego. Mnogo bi se dalo o tem še razmotrivati, mnogo bi imel še povedati, saj je bil Wyspiański eden največjih duhov, kar jih je rodila naša poljska zemlja, a ne dopušča mi tega kratko odmerjeni prostor. —

Naslov pričujočega spisa je pravzaprav „Krakovsko gledišče“. Hotel sem opisati repertoar zadnjega leta, toda čas me je prehitel. Predstavil sem lahko samo enega naših največjih umetnikov; toda če sem s tem zbudil zanimanje za tega znamenitega dramatika tudi med Slovenci, sem storil dovolj.

Wyspiański je obudil k novemu življenju mrtvo romantiko ter jo postavil kljub vsej fantastnosti na realna tla in preporodil s svojimi deli celo našo družbo in ji pokazal nove cilje in nove poti, poti, ki jo privedejo v polja, kjer ne cvetejo samo sanje, ampak rodi cvetje bogat sad.

In zato je ime Wyspiańskiego nesmrtno.

V hribih mete . . .

V hribih mete snežec beli,	Luč neba, življenja klica,
ptica več se ne glasi,	radost belega sveta,
dole mraki so objeli,	o vesoljstva krasotica,
stvarstvo vsepovsod mrli.	žarna kam ti moč je šla?

Mraz prekruti snel ti moč je,
mrk pogled pa dal zanjó,
hribe, dole vzel v naročje,
mene pahnil v noč temná.

Zadložki.